

Joseph D. Novak

TIEDON OPPIMINEN, LUOMINEN JA KÄYTTÖ

Käsitekartat työvälineinä oppilaitoksissa ja yrityksissä

PS-kustannus

Kustantajan yhteystiedot

PS-kustannus
PL 303   Kekkolantie 11 B
40101 Jyväskylä   40520 Jyväskylä

Asiakaspalvelu
puhelin: (014) 678 709
faksi: (014) 678 719
Internet: www.ps-kustannus.fi
sähköposti: asiakaspalvelu@ps-kustannus.fi

Tuottaja Pekka Santalahti
puhelin: (014) 638 848
sähköposti: pekka.santalahti@ps-kustannus.fi

Kustannuspäällikkö Juha Virkki
puhelin: (014) 685 291
sähköposti: juha.virkki@ps-kustannus.fi

Käännös: Mauri Åhlberg
Taitto: Lari Tapola
Kansi: Lenape

Alkuperäinen teos: Learning, creating, and using knowledge : concept maps
as facilitative tools in schools and corporations / Joseph D. Novak
ISBN 0-8058-2625-4 (cloth) - ISBN 0-8058-2626-2 (pbk)

Copyright © 1998 by Lawrence Erlbaum Associates, Inc. All rights reserved.
No part of this book may be reproduced in any form, by photostat,
microfilm, retrieval system, or any other means, without the prior written
permission of the publisher.

Lawrence Erlbaum Associates, Inc., Publishers
10 Industrial Avenue
Mahwah, New Jersey 07430

ISBN 952-451-057-X

PS-kustannus

Otavan Kirjapaino Oy
Keuruu 2002

Sisältö

ESIPUHE	5
1 YLEISKATSAUS	7
<i>Johdanto 7, Yhteenvedo kirjasta 10</i>	
2 KASVATUKSEN TEORIAN TARVE	16
<i>Kasvatuksen teoria 21, Kasvatuksen tutkimuksen ja arvioinnin kehittäminen 26</i>	
3 MIELEKÄS OPPIMINEN JOHTAA VOIMIEN LISÄÄNTYMISEEN	29
<i>Tiedon perusosat: faktat, käsitteet, propositiot ja periaatteet 31, Ihmisen muisti- systeemit 32, Käsitekartat ja tiedon järjestäminen 38, Mielekäs oppiminen antaa voimaa 44, Organisaatioiden oppiminen 45</i>	
4 UUSIEN MERKITYSTEN RAKENTAMINEN	47
<i>Merkityksen merkitys 47, Mielekkään oppimisen perustekijät 49</i>	
5 AUSUBELIN ASSIMILAATIOTEORIA	64
<i>Mielekäs oppiminen verrattuna ulkoa oppimiseen 68, Vastaanottavat ja keksivät lähestymistavat oppimisessa 71, Yläkäsitteet ja muistista poispyyhkiytymiseen johtava käsitteiden yhdistäminen 73, Unohtaminen verrattuna muistista poispyyhkiytymiseen johtavaan käsitteiden yhdistämiseen 74, Edistynvä eriytyminen 78, Käsitteellisten hierarkioiden eheyttävä yhteensovittaminen ja laadullinen parantuminen 81, Kattavien käsitteiden oppiminen 85, Ennakkokäsitteet 88, Assimilaatio, oppiminen ja konstruktivismi 89, Luovuus 90, Älykkyys 93, Emotionaalinen älykkyys eli tunneäly 95</i>	
6 TIEDON LUONNE JA MITEN IHMISET LUOVAT TIETOA	98
<i>Tiedon luonne ja tiedon lähteet 98, Tiedon muodot 122, Lähestymistapoja tiedon hankkimiseen ja käyttöön 127</i>	
7 TEHOKAS OPETTAJA/JOHTAJA	140
<i>Ajattelun, tunteiden ja toiminnan rakentava eheyttäminen 140, Kasvatuksen teorian tuntemus 154, Emotionaalinen älykkyys 166, Andrew'n tarina: oppimisvaikeuden kasvot 169, Luottamus ja rehellisyys yrityksissä 179, Tiimityön tukeminen 184</i>	

8	KASVATUKSEN/JOHTAMISEN KONTEKSTI	191
	<i>Kontekstin tärkeys 191, Emotionaalinen konteksti 192, Fyysinen konteksti 206, Kulttuurikonteksti 210, Organisaatiokonteksti 221</i>	
9	ARVIOINTI JA PALKINNOT	227
	<i>Arvioinnin tärkeys 227, Mittaaminen 229, Testaaminen 231, Muita arvioinnin muotoja 238, Autenttinen arviointi 251</i>	
10	KASVATUKSEN PARANTAMINEN KOULUISSA JA YRITYKSISSÄ	254
	<i>Perusta optimismille 254, Organisaatioiden parantaminen 259, Uusien teknologioiden lupaus 273, Asiakas opettajana ja oppijana 279, Tie eteenpäin 285</i>	
	LIITE 1: Miten rakennan käsittekartan	287
	LIITE 2: Menetelmät, joilla opetetaan Vee-diagrammien tekoa	289
	LÄHTEET	291
	SUOMENTAJAN JÄLKISANAT: Eheyttävän kasvatuksen teorian, käsittekarttojen ja Vee-heuristiikan käytöstä sekä tutkimus- ja kehittämis- työstä Suomessa	300
	<i>Mauri Åhlberg</i>	